

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/10539
GK-43

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-631/4093/9048
Konu : Yazılı soru önergesi

01/a.3/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 05/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-87400 sayılı yazı,
b) 22/10/2012 tarihli ve 3487/7795 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10539 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-631/4473/9784
Konu : Yazılı soru önergesi

01 / 03 / 2012

Sayın İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10539 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

II- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu da dâhil olmak üzere, bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi kılınmaktadır. Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedirler.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 3. maddesinde, "31/12/2011 tarihine kadar mahkemeler, yetkili mülkî idari amirlikleri ve diğer makamlarca basılı yayınlarla ilgili olarak verilmiş toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararları, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, yetkili ve görevli mahkemeden bu yasaklılığın devamı niteliğinde bir karar alınmamış olması durumunda kendiliğinden hükümsüz hale gelir. Bu tür kararlarla ilgili mevcut bilgi ve deliller kolluk tarafından iki ay içinde yetkili Cumhuriyet başsavcılığına iletilir. Mahkemelerce, bu yönde alınmış olan kararların bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir." hükmüne yer verilmiştir. Böylece hakkında toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararları verilen basılı yayınların, basın ve düşünce özgürlüğünün genişletilmesi amacıyla, kural olarak bu yasaklılık durumundan kurtulması amaçlanmıştır.

IV- A- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun,

1- "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" kenar başlıklı 62. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; üçüncü fıkrasında, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilemeyeceği;

2- "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yönlerecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı;

B- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü, "Eğitim kurulunun görev ve yetkileri" kenar başlıklı 43. maddesinin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

birinci fıkrasının (1) bendinde, kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermeye, eğitim kurulunun görevli ve yetkili olduğu,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

C- Bu hükümler uyarınca, hükümlü ve tutuklulara posta yoluyla gelen veya ziyaretçileri tarafından getirilen ya da sevkle gelen hükümlü ve tutuklunun refakatinde getirdiği süreli ve süresiz yayınlar denetime tâbi tutulmakta olup, hakkında toplatma ya da yasaklama kararı olmayan yayınlar kaşelenerek, gereken kayıtları yapıldıktan sonra ilgisine verilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının varlık ve yönetim amaçları olan ıslah, disiplin ve güvenlik gibi nedenler dikkate alındığında, içeriğinde bu amaçlara aykırı unsurlar bulunan, yasa dışı örgütleri ve bu örgütlerin yasa dışı davranış ya da eylemleriyle bu tür eylemlere katılanları övücü veya hükümlüyü suça teşvik edici ve kurum görevlilerini hedef gösterir tarzda ibareler içeren, örgütsel haberleşme niteliği taşıyan, topluma yeniden kazandırma çalışmalarını olumsuz etkileyen, örgütsel dayanışmayı artırıcı ve ceza infaz kurumu ile görevlileri hakkında yalan yanlış bilgi içeren, tehdit ve hakaret ihtiva eden, dolayısıyla kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren süreli ve süresiz yayınlar hakkında ceza infaz kurumu eğitim kurulu kararıyla kısıtlama getirilebilmektedir.

V- Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A- Kurumda hiçbir hükümlü ve tutukluya sistematik işkence veya kötü muamelede bulunmanın söz konusu olmadığı, görevli personel ile hükümlü ve tutuklular arasındaki ilişkinin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerçekleştiği, bu hususta şikâyeti olan hükümlü ve tutukluların şikâyetlerinin derhal ilgili mercilere iletilerek ilgili personel hakkında idarî soruşturma başlatıldığı;

B- 23/10/2012 tarihi itibarıyla, kötü ve keyfi muamelede bulundukları iddiasını içeren şikâyet başvuruları nedeniyle, 46 Kurum görevlisi hakkında yürütülen soruşturma bulunduğu;

C- İletilerin, süreli ve süresiz yayınların incelenmesi neticesinde, içeriğinin 5275 sayılı Kanunun 62. maddesinin üçüncü fıkrası, 68. maddesinin üçüncü fıkrası ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 87. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince sakıncalı görülmeyenlerin hükümlü ve tutuklulara verildiği, sakıncalı olduğu tespit edilenler hakkında ise Kurum Eğitim Kurulu tarafından iletilerin ve yayınların hükümlü ve tutukluya verilmemesine karar verildiği, bu kararların ilgili hükümlü ve tutuklulara tebliğ edildiği, bu kararlara karşı yapılan itirazlar neticesinde verilen kararlar doğrultusunda uygulama yapıldığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan